

Kmetijsko Svetovanje za Varstvo in Prehrano Rastlin

KARSIA, Dutovlje, d.o.o., Dutovlje 66, 6221 Dutovlje, Slovenija
Poslovalnica Ljubljana, Tržaška 132, 1000 Ljubljana, Tel.: 00386-8-387-89-31
Fax.: 00386-8-387-89-35; Splet: www.karsia.si, e-mail: info@karsia.si
GSM za vzhod, sever in jug Slovenije 031-394-227 (*Drago MAJCEN*)
GSM za zahod in osrednji del Slovenije 051-319-517 (*Primož ŠTEPIC*)
GSM prodaja 041-362-026 (*Zdenka Hrastnik*); GSM marketing&razvoj 041-689-120 (*Andrej KOS*)

Nasvet številka: 05/2011

Datum: 28.03.2011

VREMENSKA NAPOVED (Vir: ARSO, torek, 28. marec 2011, ob 06:00 uri)

Napoved za Slovenijo Danes bo oblačno, občasno bo rahlo deževalo. Nekoliko več dežja bo v zahodni in južni Sloveniji. Ob morju bo pihal šibak jugo. Najvišje dnevne temperature bodo od 8 do 12, na Primorskem do 14 stopinj C.

Jutri bo dež ponehal, čez dan se bo delno zjasnilo. Zapihala bo šibka burja.

Najnižje jutranje temperature bodo od 0 do 5, ob morju okoli 8, najvišje dnevne od 12 do 15, na Primorskem do 18 stopinj C.

Napoved za sosednje pokrajine V sosednjih pokrajinah bo pretežno oblačno. V krajih severovzhodno od nas bo danes povečini suho, drugod bo občasno rahlo deževalo. Ob Jadranu bo pihal šibak jugo.

Jutri do dež ponehal, najkasneje na Hrvaškem. Čez dan se bo delno zjasnilo, zapihala bo šibka burja.

Vremenska slika Nad Skandinavijo, srednjo Evropo in severnim Sredozemljem je območje nizkega zračnega tlaka, nad zahodno Evropo pa se krepi območje visokega zračnega tlaka. Od zahoda doteka k nam vlažen zrak.

Obeti V sredo in četrtek bo precej jasno, v četrtek popoldne bo v severni Sloveniji občasno več oblačnosti.

SADJARSTVO

Varstvo PEČKARJEV

Razvoj pečkarjev je zaradi toplega vremena zelo napredoval, še posebej na Primorskem. Dozorelost askospor **jablanovega škrlupa** je nekje 50-75 %, zato priporočamo uporabo organskih fungicidov, kot je **SYLLIT 400 SC v konc. 0,16 %**, ki ima tudi kurativno delovanje in ditiokarbamatnih fungicidov kot so **DITHANE M-45/DG Neotec ali MANFIL 75 WG v konc. 0,20 %** ali **THIRAM 80 WDG v 0,25 % konc.**. Tretiranje opravimo po možnosti vedno pred dežjem, kurativno pa lahko uporabimo SYLLIT. Zaradi hitrega razvoja naj presledki ne bodo daljši od 3-4 dni. V drugih sadjarskih področjih, kjer razvoj ni tako daleč, je sedaj še vedno aktualna uporaba bakrenih fungicidov kot je npr. **CHAMPION 50 WG v konc. 0,25 %**. Priporočamo dve zaporedni tretiranji v roku 3-4 dni, nato pa prehod na fungicid **SYLLIT 400 SC v konc. 0,16 %**. Tretiranje ponovimo 2-3 krat, v razmakih na 5-7 dni, odvisno od vremena. Nato priporočamo prehod na ditiokarbamatne fungicide. Bakrenim in ditiokarbamatnim fungicidom lahko proti **jablanovi pepelovki** dodate **MOČLJIVO ŽVEPLO v konc. 0,3 %**. V primeru uporabe Syllita dodajanje močljivih žvepel odsvetujemo, saj niso kompatibilni. Priporočamo uporabo sistemčnega fungicida **DOMARK 100 EC v konc. 0,03 %**. V **ekološkem varstvu** se lahko proti **škrlupu** uporablja **CHAMPION** in sicer do fenološke faze mišjega ušesca C3, nato pa priporočamo sprotno uporabo sredstva **LABICUPER v konc. 0,3 %**, proti **jablanovi pepelovki** pa **MOČLJIVO ŽVEPLO v konc. 0,3 %**.

SPADA® 200 EC

Sadjarjem priporočamo spremljanje **jablanovega cvetožerja**, ki ga že lahko najdemo na starejših jablanah v bližini gozdov. Spremljamo ga lahko s stresanjem vej, tako da pod drevo položimo belo ponjavo in s palico stresamo po vejah. Zjutraj še otrpli hrošči popadajo na ponjavo in jih preštejemo. Prag škodljivosti je 20-30 hroščkov na 100 vej. Druga metoda je pregledovanje brstov, ki pa zahteva kar nekaj izurjenosti in opremo, kot je zelo dobra lupa z najmanj 10-kratno povečavo. Prag škodljivosti je 30 % nabodenih brstov ali 25 % brstov z odloženimi jajčeci pri drevesih z normalnim nastavkom, s slabšim pa 10 % manj. Kot nujno potrebno sredstvo je letos sadjarjem na voljo insekticid **SPADA 200 EC v konc. 0,25-0,30 %**, kateremu lahko dodate tudi pripravek **PROTIFERT LMW v konc. 0,35 %** ali ogrčično/mineralno olje v konc. 0,25 %. S Protifertom bo povečana penetracija sredstva in višja učinkovitost, pa tudi stimulatívno delovanje in zaščita pred mrazom.

Insekticid **SPADA 200 EC** je organofosforni insekticid, ki deluje dotikalno in pri zaužitju. Sredstvo se absorbira/vpije preko listja in drugih zelenih delov rastline in se enakomerno porazdeli v povrhnjici. Ob dodatku aminokislin (Protifert LMW) ali olj je njegova učinkovitost še večja. **SPADA 200 EC** je insekticid z zelo širokim spektrom delovanja, saj poleg cvetožerja deluje tudi na kaparje, listne uši, škodljive stenice in druge škodljivce, tako da z njegovo uporabo naredimo t.i. "**spomladansko čiščenje**". **Uporabljamo ga v fenofazi C3 do D oziroma najkasneje do D-E. Opozorilo: Insekticid SPADA 200 EC je nevaren za čebele,**

zato je potrebno opraviti tretiranja zvečer ali zgodaj zjutraj, ko čebele niso prisotne. Prav tako v nasadu ne sme biti cvetoče podrasti, ki bi privabljala čebele.

V nekaterih nasadih je zaznано večje število jajčec **rdeče sadne pršice**. Če je presežen prag škodljivosti (1.000 jajčec na tekoči meter), priporočamo uporabo akaricida **APOLLO 50 SC v konc. 0,05 %**. Za izboljšanje učinkovitosti priporočamo dodajanje kakšnega mineralnega/ogričnega olja v konc. 0,25 % ali **NU-FILM-17 v konc. 0,05 %**.

Prehrana PEČKARJEV

Dodajanje mikrohranil, kot sta **cink in bor**, je v tem času izredno pomembno. Priporočamo dodajanje pripravkov kot je **ZINTRAC 700 v konc. 0,10 %** in **FOLIBOR L v konc. 0,1-0,15 %**.

Varstvo KOŠČIČARJEV

Breskve in nektarine

Na hladnejših legah s poznimi sortami lahko sadjarji proti **breskovi kodravosti** še vedno uporabijo bakrene fungicide kot je **CHAMPION 50 WP ali WG v konc. 0,25 % (25 g/10 L)**, lahko pa se uporablja tudi **LABICUPER v konc. 0,30 % (30ml/10 L)**, ki pa ima stransko delovanje tudi proti bakterijskim boleznim, saj je sistemsko bakrovo gnojilo. Do cvetenja priporočamo uporabo fungicida **ZIRAM 76 WG v konc. 0,25 % (25 g/10 L)** ali **SYLLIT 400 SC v konc. 0,16 % (16 ml/10 L)**, ki pa ga lahko uporabljamo tudi po cvetenju. Po možnosti opravimo tretiranje vedno pred dežjem, saj nobeno sredstvo nima kurativnega učinka, le preventivno. Uporaba omenjenih sredstev nudi odlično zaščito tudi pred **listno luknjičavostjo**. Proti **cvetni moniliji** pričenemo uporabljati fungicide, ko je odprtih 10 % cvetov.

Češnje in višnje

Proti **listni luknjičavosti koščičarjev**, v poznih sortah, še vedno priporočamo **CHAMPION 50 WP ali WG v konc. 0,25 % (25 g/10 L)**, v zgodnejših pa **MERPAN 80 WDG v konc 0,2-0,3 %** ali **ZIRAM 76 WG v konc. 0,2 %**. Iste fungicide lahko uporabite tudi na **marelici**.

Prehrana KOŠČIČARJEV

V času okoli cvetenja dodajamo mikrohranila kot sta **ZINTRAC 700 v konc. 0,10 %** in **FOLIBOR L v konc. 0,1-0,15 %** in biostimulatorje kot je **PROTIFERT LMW v konc. 0,35 % (35 ml/10 L)** ali **PROTIFERT KALIJ v konc. 0,25 % (25 ml/10 L)**, da dvignemo odpornost proti zmrzali in izboljšamo cvetenje ter oploditev. Za izboljšanje oplodnje in boljše zavezanost priporočamo uporabo pripravka **GOEMAR BM 86 v konc. 0,30 %**, ki ga uporabimo v začetku cvetenja in ob pričetku odpadanja venčnih listov.

Varstvo in prehrana OLJK

Pojav **oljkove kozavosti** ali **pavjega očesa** je v zadnjih letih zelo pogost. Za tretiranje po rezi priporočamo dovoljen bakreni fungicid ali pa uporabo specialnih foliarnih gnojil na osnovi **bakra**, kot sta **LABICUPER v konc. 0,30 % (300 mL/hL, 3 L/ha)** ali **COPTREL v konc. 0,05 % (50 mL/hL, 0,5 L/ha)**. Obe gnojili imata stransko delovanje tudi proti **oljčnemu raku** ter delujeta kot hranilo. V začetni fazi vegetacije priporočamo dodajanje **magnezija**, ki ga oljka v tem času zelo potrebuje. Priporočamo uporabo sredstev kot je **HYDROMAG v konc. 0,2-0,4 %** ali **PROMAG v konc. 0,1-0,2 %** ob dodatku **PROTIFERTa v konc. 0,35 %**.

POLJEDELSTVO

Varstvo OZIMNIH ŽIT

Z dvigom temperatur so žita pričela z intenzivno rastjo, prav tako pa tudi rast plevelov, zato priporočamo pregled posevkov in ukrepanje glede na zastopanost plevelnih vrst.

Za zatiranje **širokolistnih plevelov** v žitih priporočamo uporabo novejšega in **cenovno najugodnejšega** herbicida **MUSTANG 306 SE v odmerku 0,6 L/ha** (optimalni čas uporabe je, ko imajo pleveli razvite 2-4 liste) ali pa novejši 2,4 D herbicid **ESTERON v odmerku 0,75-1,0 L/ha**. **MUSTANG 306 SE** in **ESTERON** lahko uporabljamo v žitih od začetka razraščanja pa do pojava 2. kolenca. **MUSTANG 306 SE** zelo hitro prehaja v plevelne rastline in že 1 uro po tretiranju ga padavine ne izperejo več. **MUSTANG 306 SE** lahko kombiniramo s herbicidi za zatiranje travnih plevelov, kot je npr. ljujka, srakoperec i.d.r., na osnovi učinkovine **pinoksaden** v odmerku od 0,6-0,9-1,2 L/ha (odvisno od travne plevelne vrste, ki jo želimo zatirati).

Pleveli, ki jih zatira MUSTANG 306 SE: kamilice, smolenec, loboda, metlika, mak, njivska gorjušica, drobnocvetni rogovilček, njivska kurja češnjica, navadna zvezdica, navadni plešec, ščir, dresni, jetičnik, njivska spominčica, njivska redkev, navadni kristavec, pasje zelišče, njivski slak, njivski osat ....

Plevele, ki jih zatira ESTERON: nav. zvezdica, dresni, loboda, metlika, ambrozija, njivska gorjušica, navadni grint, njivska redkev, mak, drobnocvetni rogovilček, navadni plešec, njivska škrbinka, njivski mošnjak, njiv. osat, njivski slak, kodrolistna kislica-ščajve ...

Za boljšo oprijemljivost in preprečevanje spiranja škropilnega depozita zaradi padavin, priporočamo dodajanje pripravka **NU-FILM 17 v odmerku 100 ml/ha** (poraba vode 200-300 L/ha).

Pri razvoju posevkov **ječmena** je potrebno le-te redno spremljati in ob morebitnem začetnem pojavu **ječmenovega listnega ožiga** pravočasno ukrepati s fungicidom **EMINENT 125 EW v odmerku 0,8 L/ha**.

Prehrana OZIMNIH ŽIT

Na slabih posevkih, ki rastejo na depresijah, na posevkih, ki trpijo pomanjkanje talne vlage, se za spodbujanje rasti in premagovanje stresnih razmer priporoča uporaba foliarnega gnojila **PROTIFERT LMW v odmerku 3,5-4 L/ha**.

Prav tako se za prvo foliarno dognojevanje, še posebej na slabše razvitih posevkih (vlažna tla – slabo razvit koreninski sistem), priporoča foliarno gnojilo **LABIFITO v odmerku 1-3 L/ha**.

Za žita, ki rastejo na lažjih, bolj rahlih tleh in prav tako za ječmene, se priporoča uporaba specialnega foliarnega gnojila **YARA VITA ŽITA v odmerku 2 L/ha**, ki preskrbi posevke žit s potrebnimi mikrohranili, ki omogočijo enakomeren spomladanski razvoj žit in v končni fazi vplivajo na količino in kvaliteto pridelka.

YARA VITA ŽITA vsebuje: dušik (N) 63 g/L, magnezij (Mg) 260 g/L, mangan (Mn) 130 g/L, baker (Cu) 50 g/L in cink (Zn) 80 g/L. Tretiranje izvedemo sočasno z uporabo herbicida za zatiranje plevelov v žitih. **YARA VITA ŽITA** je na razpolago v **5 L in 20 L** embalaži.

Profesionalnim pridelovalcem žit priporočamo uporabo gnojila **AZOS 300 v odmerku 5 L/ha**, s katerim vplivamo na večjo vsebnost beljakovin ob žetvi. AZOS 300 vsebuje 15 % dušika in 75 % žvepla, uporabljamo pa ga od konca razraščanja do pojava 2. kolenca. Tretiranje izvedemo sočasno s herbicidom ali fungicidom.

Za vse tiste pa, ki pa bi želeli dopolnilno foliarno gnojenje z makro in mikrohranili, priporočamo uporabo kompleksnega foliarnega gnojila **POLJEDELSKA FOLIARNA PETNAJSTICA (15-15-15+ mikrohranila) v odmerku 4-5 kg/ha**.

*priporočamo vam, da si preberete članek o foliarni prehrani žit v Kmečkem glasu št.11/2011 z dnem 16.marec 2011 / stran 10 (Priloga o varstvu rastlin) ali na spletniku <http://www.karsia.si/cms/downloadPDF.php?id=519>.

Varstvo&prehrana OLJNE OGRŠČICE

Na posevkih oljne ogrščice priporočamo uporabo specialnega foliarnega gnojila **YARA VITA OGRŠČICA v odmerku 2-4 L/ha** ali **LABIFITO v odmerku 1 L/ha**. **YARA VITA OGRŠČICA** je specialno foliarno gnojilo, ki vsebuje bor (B) 50 g/L, mangan (Mn) 70 g/L, molibden (Mo) 4 g/L, magnezij (MgO) 133 g/L, kalcij (CaO) 103 g/L in dušik (N) 79 g/L. Za pridelovalce, ki želijo doseči rekordne pridelke priporočamo specialno gnojilo **PHOTREL v odmerku 2-3 kg/ha**. **PHOTREL** vsebuje **žveplo (S) 36,3 %, bor (B) 5 %, mangan (Mn) 7 %, molibden in magnezij (MgO) 13,3 %**. Kjer se pojavlja **slaba fertilnost** cvetov oljne ogrščice, priporočamo obvezno gnojenje s **PHOTREL-om**. **PHOTREL** je potrebno aplicirati na suhe rastline. Vsekakor pa za standardno pridelavo priporočamo vsaj uporabo foliarnega gnojila na osnovi bora in sicer **FOLIBOR L v odmerku 1,5 L/ha**.

V tej tabeli vam prikazujemo uspešnost uporabe foliarnih gnojil iz našega prodajnega programa v letu 2010 na oljni ogrščici:

Fenološka faza uporabe	Uporabljeno foliarno gnojilo	odmerek/ha v kg, L	velikost parcele v m ²	pridelek v kg/ha pri vlagi 9 %	pridelek (indeks)	*vrednost pridelka v EUR	**vrednost aplikacije v €	realizacija v €	indeks uspešnosti	zaslužek v primerjavi s standardom
VARIANTA 1			520	3.808	112	1.066	61	1.005	108	+ 73 €
BBCH 19-30	YARA VITA OGRŠČICA	3 L								
BBCH 59	PHOTREL	3 KG								
VARIANTA 2			510	4.098	120	1.147	48	1.099	118	+ 167 €
BBCH 19-30	PHOTREL	2 KG								
BBCH 59	PHOTREL	2 KG								
VARIANTA 3			515	3.689	108	1.033	42	991	106	+ 59 €
BBCH 19-30	YARA VITA OGRŠČICA	3 L								
BBCH 59	FOLIBOR L	1,5 L								
VARIANTA 4			515	3.689	108	1.033	37	996	107	+ 64 €
BBCH 19-30	AZOS 300	5 L								
BBCH 59	FOLIBOR L	1,5 L								
STANDARD			525	3.428	100	960	28	932	100	0
BBCH 19-30	FOLIARNA NPK	4 KG								
BBCH 59	FOLIBOR L	1,5 L								

* cena oljne ogrščice julij 2010 = 280 EUR/tono

** vrednost aplikacije izračunana na nivoju povprečnih maloprodajnih cen (DDV vračunan)

Priporočamo, da pozorno spremljate pojava **stebelnega in repičnega kljunotaja**, ki je na nekaterih lokacijah v podravju že prekoračil prag škodljivosti. Za zatiranje priporočamo novejši insekticid **MAVRIK 240 v odmerku 0,2 L/ha**. Za razliko od drugih insekticidov, **MAVRIK 240 NI strupen za čebele**. V primeru zapleveljenosti s **travnimi pleveli**, priporočamo herbicid **AGIL 100 EC v odmerku 1 L/ha**.

Varstvo KROMPIRJA

Na njivah, kjer je prisotnost **strun** (talnih škodljivcev), priporočamo uporabo novejšega biotičnega insekticida **NATURALIS, v odmerku 3 L/ha**; istočasno tretiramo gomolje in saditvene jamice ob saditvi. Za dobro delovanje insekticida je potrebna talna vlaga in vsebnost organske mase nad 2 %. Na peščenih tleh sredstva ne priporočamo, zaradi slabše učinkovitosti.

Varstvo in prehrana ZELENJAVE

Zatiranje talnih gliv

Pred setvijo/saditvijo vrtnin (paradižnik, paprika, solate, fižol, bučke, jajčevci, kumare..) priporočamo uporabo novega, izredno učinkovitega biotičnega fungicida **REMEDIER**. Uporabljamo ga za **zatiranje črne solatne gnilobe, bele gnilobe, uvelosti rastlin in gnitje plodov paprike**. **REMEDIER** (po predhodnem 24 urnem namakanju - **obvezno**) *prvič* uporabimo 5-7 dni pred setvijo/saditvijo v odmerku 2,5 kg/ha in *drugič* takoj po setvi ali saditvi v odmerku 2,5 kg/ha. **REMEDIER** se skupno uporablja v odmerku 5 kg/ha. V primeru, da je zemljišče vsebuje malo organske snovi, **REMEDIER**ju dodamo **PROTIFERT LMW-4-5 L/ha**.

Zatiranje strun

Na površinah, kjer so prisotne **strune** priporočamo, da pred setvijo/saditvijo vrtnin, uporabite insekticid **NATURALIS v odmerku 3 L/ha**. **NATURALIS** ima dovoljenje za uporabo v ekološki pridelavi na **paradižniku, papriki, jajčevcu, kumarah, bučah, bučkah, solati, endiviji... v odmerku 120 ml/100 L vode, v korenju in krompirju pa 600 ml/100 L vode**

Stimuliranje rasti sadik

Pri vzgoji sadik zelenjadnic priporočamo foliarno tretiranje mladih rastlinic s pripravkom **PROTIFERT LMW v konc. 0,35 %**. **PROTIFERT LMW** je gnojilo na osnovi aminokislin z majhno molekularno težo in je kot tak izredno dobrodošel za pospeševanje rasti in premagovanje stresnih situacij (suša, moča, nizke temperature, presaditveni šok..). **PROTIFERT LMW** lahko uporabljamo tudi z zalivanjem.

Varstvo SOLATE

Za zatiranje **plevelov** v solatah priporočamo herbicid **KERB 50 W**, ki je namenjen za zatiranje **enoletnih ozkolistnih in širokolistnih plevelov v odmerku 3 kg/ha**.

Tretira se **pred ali po vzniku oz. pred ali po presajanju s priporočilom, da KERB 50 W potrebuje za svoje delovanje precej vlage**, zato po tretiranju priporočamo zalivanje.

V kolikor se predvideva po aplikaciji suho in toplo vreme, ga priporočamo plitvo zadelati v tla in namestiti zalivanje.

Pleveli, ki jih zatira KERB 50 W: bela metlika, breskova dresen, jetičnik, kopriva, krvavordeča srakonja, latovka, lisičji rep, muhvič, navadna škrbinka, navadna zvezdica, navadni tolščak, ostrice, pasje zelišče, poljski mak, prava kamilica, predenica, ptičja dresen, ščiri, trpotci... .

Varstvo KORENJA

Za zatiranje **enoletnega širokolistnega plevela** v korenju priporočamo pripravek **AFALON v odmerku 2 L/ha po setvi**, vendar pred vznikom korenja ali kasneje **v odmerku 1,5 L/ha po vzniku korenja, ko korenje razvije 3-4 liste**.

Varstvo ČEBULE

Za zatiranje **plevelov**, takoj po sajenju čebule iz čebulčka in pred vznikom čebule, priporočamo herbicid **GOAL v odmerku 0,3-0,5 L/ha** na čisto površino ali kasneje, ko čebula razvije **3-4 liste v odmerku 0,1-0,2 L/ha**.

V čebuli iz semena lahko uporabimo **GOAL šele**, ko čebula razvije **2 prava lista** in ko je plevel v zgodnji razvojni fazi in to v deljenih odmerkih. *Prvič* ga uporabimo, ko ima čebula najmanj 2 prava lista v odmerku 0,1 L/ha in *drugič* čez 8-10 dni v odmerku 0,15 L/ha in **tretjič** čez 8-10 dni v odmerku 0,15-0,20 L/ha. S takšnim načinom zmanjšamo možnost pojava fitotoksičnosti, ter izboljšamo učinkovitost herbicida. Takoj po intenzivnih padavinah ne tretiramo, da se na čebuli obnovi voščena prevleka in s tem odpornost na herbicid.

Lep pozdrav do prihodnjic!

KARSIA, Dutovlje, d.o.o.

Marketing&Razvoj

0A⁵ 18 4 500₁₀